

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY I BARCELONA — DILLUNS 22 DE DESEMBRE DE 1879 NÚM. 208

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er

Barcelona. un mes. 5 rals } PREUS DE SUSCRIPCIÓ { Estranger (unió postal) } trimestre, 40 rals
 Fora.. un trimestre. 20 id. } { América id. id. }

BUTLLETÍ METEOROLÒGICH — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — OBSERVACIONS D' AHIR

Hora	Nuvols	Vent Direc	Vent. Forsa	Estat higr.	Tensió vap.	Barometre	Plu.	Temperat	Tem. màx	Tem. mín	Evaporac.	Dircc. navels	Actinòmetre	Almòsfera.	Estat dels Mars
8 d.	Cumulos.	ENE.	del penell	Psicromet	Psicromet	à 0° y a/m	altura	omb-ra	omb-ra	omb-ra	omb-ra	11m. (ENE.)	9d. 66g58 12d. 82g81 8 t. 35g03 mitja 61g80	9d. Serena. 2d. Sercna. 13t. Serena. 10n m-clar.	Mediterrà Tranquil. Atlàntich. Oleatje.
2 t.	Cumulos.	ENE.	fluix	0°72	4m766	772m8	total	7-1	9-9	4-9	total				
10 n.	Nim-strat.	ENE.	m-fluix	0°80	6m456	773m6	milim	9-6	aire libre	aire libre	milimetr				
				0°82	6m706	773m8	0m00	7-1	20°6	-1°0	0m7				

Ha gebrat. — Ha glassat. — Corona en la Lluna. — Forta humitat.
 Los grans actinométrichs de' dia 20, foren los següent: — 82g51; 82g02; 40g90; 64g52; — a las 9m. mitx jorn, 3t. y mitja respectivament.

SOL ix á 723; se pcn, 35 43 Dia 22 de Desembre BUTLLETÍ ASTRONÒMICH Per I. Martí Turró LLUNA: ix á 1'33 tarde; se pon, á 1'23 matinada.

LO PLANETA MARTE. — TACA SOLAR. — ESTRELLAS PASSATJERAS. — 150. — Lo planeta Marte pot trovarse avuy á la nit, buscantlo dessota y á la esquerra de la Lluna, á uns 9° ó sian prop de 18 vegadas lo diameire aparent d' aquesta: abdos están en la constel·lació de Aries y signe de Taurus. Lo color de Marte es lo roig, lo que pot servir per coneixerla ab facilitat. — Ahir á 0h 10m tarde. s' observá en lo Sol una taca grossa y redona, situada en lo tercer quadrant y prop del centre. — Avana d' ahir dia 20 s' observaren en una hora (de las 11h 50m á 12h 50m) tant sols 8 d' aqueixas estrellas (direcció general NNW al SW).

SANTS DEL DIA. — Sant Demetri. — QUARANTA HORAS. — Iglesia de la Purissima Concepció.

Desde avuy queda establerta la Sucursal de la Administració en Gracia, frente al Teatro. — Deposit de máquinas de cusir.

L' encarregat de dita Sucursal es don Francisco Derch.

L' ADMINISTRACIÓ:

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL. — Societat Tertulia Barcelonesa. — La comedia en 2 actes: DULCES DE LA BODA, LA MACARENA y DOS Y UNO. A las 8. — Entrada 3 rals.

GRAN TEATRO DEL LICEO. — Funció per avuy 10 de abono par. — EL CANTO DEL CISNE, LA CASA DE CAMPO y LAS TRES ALEGRÍAS. A las 8. — Entrada 3 rals; pis quint 2.

Demá, dimars L' AFRICANA

TEATRO ROMEA. — Funció pera avuy dilluns 22 de desembre. — A benefici de don Lleó Fontova, lo drama catalá LO FERRER DE TALL y la pessa ALS PEUS DE VOSTÉ. — Lo beneficiat pintarà un quadro al oli lo qual se rifará entre los concurrents. — Entrada pera localitats 3 rals. idem al segon pis 2. A las 8. Hi haurá safata.

Demá dimars. — Teatro Catalá. — Lo drama en 3 actes LO CONTRAMESTRE y la pessa CURA DE MORO. — En lo intermedi hi haurá un graciós passatemp.

Se despatxa en contaduría y en la llibrería de Lopez.

Reclams

Ultima hora.

GRAN REBAIXA DE PREUS.

Sombreros de 1.ª classe á 36 rals.
 Id. 2.ª id. á 30 id.
 Id. 3.ª id. á 26 id.

Preus jamay vistos en Espanya.
 Casa Sellarés, Unió, 22.

NI 5.000 RS. NI 5.000

ROMANSOS. Sombreros bons, elegants y á preus verdaderament módichs, es lo que ofereix al públich, en lo passatge de Bacardí número 7 en la Sombrería de n Lostau.

PARIS-MURCIE

Tapas pera guardarlo. Se trobarán en totas las llibrerías de Barcelona.

Vins llegitims de Jerez, del Excelentíssim senyor Marqués de la Mesa, premiats en las Exposicions de Madr.t y Paris. — De venda en las confiterías de Llibre, Batllori, Amat y Majó, y en las Colonias; Cantina Americana; Cantina Barcelonesa; La Viña, y en totas las principals tendas, Fondas, Restaurants, Cafés y Cervecerías. Representant en Catalunya y Valencia, J. Roig y Cors, Banys Nous, 13 principal.

Pera cristaleria, pisa y porcellana, número 7, plassa de Santa Ana.
 500 vajillas pera las próximas firas.

L' Águila. — Gran basar de confecció. Plassa Real, 13. — Queda ja completat lo grandió y variat assortit de prendas fetas pera la present estació, tan en trajos fets com en géneros á mida. Vegis l' anunci insertat en aquest número.

Noticias de Barcelona

LO DIA DE SANT TOMÁS. — La circumstancia de ser ahir dia festiu, fou causa que 'l primer dia de las firas de San Tomás oferis un aspecte sumament animat. La generalitat de las botigas aparegueren molt ben engalanadas, especialment sos aparadors, movent la atenció del públich las quincallerías, confiterías, sederías, etc., etc.

Los mercats de viram, en las Ramblas dels Estudis y Canaletas y en los solars que foren passeig de Sant Joan, estigueren molt concorreguts. Los galls dindis abundaban molt y encara s' asseguraba que n' arribarían mes, lo qual feu que 's cotisessin a sis y á set pessetas, preu molt baix y que no se sol veure en semblants dias.

Durant las primeras horas de la tarde lo Parque y sas avingudas oferian un aspecte tant animat com vistós. Feya un temps casi primaveral y 'l sol convidaba á sortir á passeig. Lo passeig dels coixes estava materialment invadit pe 'ls caruatjes de luxo, entre 'ls qu' hi abundaban las carretel·las descubertas. Demá y passat demá 'ns ocuparem de l' aspecte de las botigas de Barcelona, algunas de

las quals mereixen que hi fixem la nostra atenció.

PARIS-MURCIA.—Obra ja en nostre poder un número del periódich *Paris-Murcia*, favor que tenim de agrahir á uns amichs nostres y actius llibreters de Barcelona, los quals á pesar de haber rebut exemplars de dita publicació no 'ls posan á la venta encare respectant cert compromís particular que media entre la majoria de los llibreters de aquí, per posarlos al públich en lo mateix dia y hora en que tots los tinguin en son poder.

Aplaudim aqueix acort, que proba la bona unió que existeix entre ells, pero per altre no podem menos que lamentar lo que el públich tingui de esperar uns dias mes encare á saborejarlo y quedin sense recompensa los esforços fets per la sobredita llibreria de nostres amichs per poder rebrelos primer que ningú de Barcelona ó de Espanya, segons creyem pues á Madrid ab tot y ser Madrid encare trigaran alguns dias á arribarhi.

LECTURA DE «EL VÉRTIGO» D' EN NUÑEZ DE ARCE, EN LO TEATRO PRINCIPAL.—Dimars se llegirá, pe'l Sr. Zamora, lo poema que tant ha mogut la atenció en Madrid, escrit pe'l llorejat poeta senyor Nuñez de Arce.

Lo senyor Zamora, segons nos asseguran, pensa exornar la lectura ab multitud de detalls, representant una vetllada de las que 's verificaban en los castells feudals. Lo senyor Nuñez de Arce ha encarregat al senyor Zamora la lectura de sa obra.

Creym qu' aquest espectacle portará concurrencia al Teatro Principal.

BENEFICI DEL SR. FONTOVA.—Aquesta nit de segú qu' estará plé de gom á gom lo teatro Romea. Son tantas las simpatias que té en lo públich lo director del teatro Catalá senyor Fontova, que ahir ja escassejaban las localitats pera la funció que avuy se dona á benefici d' ell, y qual programa poden veure nostres lectors en lo corresponent anunci teatral.

SUSPENSIO DE L' AFRICANA.—Ab motiu d' estar malalta la senyora Fossa, no 's pogué cantar ahir ni avans d' ahir en lo Liceo l' ópera *L' Africana*. Dissapte's doná funció dramática y ahir 's repeté la *Sonámbula* encarregantse del paper de tenor lo Sr. Pazzetti, puig lo Sr. Cantoni se digué qu' estava indisposat.

CARTA DE PARIS.—No donem avuy la correspondencia qu' hem rebut de Paris, donantnos los detalls de la festival que tingué lloch en l' Hipódromo, á causa de l' abundancia d' original. Demá l' insertarém.

MANIFESTACIONS EN OBSEQUI Á FRANSA.—Per falta d' espay no publiquem avuy las ressenyas de las manifestacions que han tingut lloch en Lleyda y Múrcia. Sens perjudici de ferho en lo número próxim podem adelantar que en un y altre punt han sigut espléndidas y entusiastas.

DESGRACIAS.—Ahir en lo carrer de Vilanova prop de la barraca de consums, un carro va atropellar á un jove de 17 anys. En la casa de socorro del Institut degué amputárseli lo bras esquer.

En lo carrer de Ronda de Sant Antoni los caballs d' un cotxe del tran-via atropellaren levement á una dona.

DETENCIONS.—En lo carrer de Fernando foren agafats dos subjectes acusats d' haber fet corre un rellotje.

Secció de Fondo

MANIFESTACIÓ DE GRATITUT

Á FRANSA, EN MADRIT.

La carta de Madrid que debiam publicar ahir, y que no publicarem per no haber arribat lo correu en hora oportuna, nos dona detalls de lo que ocorregué ab motiu de la manifestació en obsequi á Fransa.

Ja sabiam que en la major part de las casas aparegueren las fatxadades guarnidas.

A las primeras horas de la nit, lo carrer de Serrano's s' omplí de numerosos grupos que corrian á firmar una felicitació que 's guardaba en los baixos de la casa ú hotel de la embaixada francesa, y á las vuit tot lo carrer estava plé. Allavors la multitud se va agrupar en lo portal, desitjosa de saludar á M. Jaurés, pero aparegueren varios agents d' ordre públich, qu' entraren tambe en la casa, lo que produhí manifestacions inconvenients contra 'l Sr. Cánovas.

Eou necessari que M. Jaurés fés tancar las portas, y en tant, los grupos del carrer, engrossantse per moments y no tenin música, comensaren á encendre mistos, y al cap de poch rato cada hu tenia una cerilla encesa á la má.

La multitud comensá llavoras á entonar *La Marsellesa*, y al acabar cada estrofa donava entusiastas vivas á Fransa; á la República francesa y al embaixador que la reprenta.

Aquest va sortir al balcó y va dar las gracias al públich, manifestantse satisfet y acabant ab un viva á Espanya. Los manifestants, allavoras, empengueren la marxa per lo carrer d' Alcalá, pero al arribar frente á la presidencia del Consell de ministros, los cornetas de la guardia donaren l' ordre d' alto. Sortí lo governador civil en persona, intimant als grupos que 's disolguessin. Hi hagué xiulets y corredissas, y 'ls manifestants, sense disoldrers, se dividiren en grupos y, tot dant vivas y cantant, se dirigiren los uns á la redacció de *El Globo*, altres á la de *El Imparcial*, altres á la de *El Liberal* y altres á la de *La Union*.

L' animació era extraordinaria en la Porta del Sol, de manera, que 's presentá policia pública y secreta y fins la Guardia civil, y 's feren algunas detencions. Mentrestant, en lo ministeri de la Governació s' habian reunit totas las autoritats, que no tingueren lloch á pendre midas enérgicas perque 'ls grupos se disolguessen.

A tot aixó, la il·luminació de las casas era tan general, que 's notaban las masses negres dels edificis públichs, únichs, casi, qu' estaban á las foscas.

GALIMATIAS CÉLEBRE.

Los nostres lectors nos dispensarán, si no 'ns ho agraeixen, que posem algunas ratllas en francés. Poden suposar que quan faltem á la nostra costum la cosa ha de valer la pena.

Antes de llegirlas pósintse sobre sí perque una caiguda de clatell pot tenir malas conseqüencias.

Quelque jugement qu'on porte sur l'avenir des croyances, des opinions, des institutions du temps, il y a une chose que tout le monde sait, des à present, immortelle: la charité chretienne.

Los que sápigam lo francés, saborejarán en aquest document una porció de bellasas que no 'ns veyém capassos de traduhir. Un *qu'on* sens apóstrofe, un *à* temps de verb, ab un accent grave, y tot un batalló d' *ees* sens accent de cap classe, com si de repent los hagués suprimit l' academia francesa, son joyas d' ortografia ab que may habian pensat brodar sos escrits ni Corneille, ni Racine, ni 'l mateix Víctor Hugo.

Los que no coneguim lo francés, podrán tambe disfrutar y molt, sinó ab la forma ab lo fondo. Per ells posém á continuació una traducció tan literal com permet l' índole del document.

Qualsevol judici que un fassi sobre 'l porvenir de las creencias, de las opiniones, de las instituciones del temps, hi ha una cosa que tothom sab, desd' are, immortal: la caritat cristiana.

Entenen vostés aquest galimatias? Nosaltres tampoch. Esperém que algun dia tingui á be darnos en la solució son autor que es (¡molt cuidado á caure!) *nada menos* que don Anton Cánovas del Castillo, lo qui l' enviá, per autógrafo, al periódich «Paris-Murcia» d' ahont lo copiem.

Correspondencias

del DIARI CATALA

Madrid 20 de Desembre.

La manifestació d' ahir fou molt eloqüent.

Me refereixo al enterro del general Lagunero. A dos quarts de quatre sortí del passeig de Atocha dirigintse á un dels cementiris del Sud per la Ronda. L' acte que 's realisava era imponent. Desde la Porta del Sol fins á lo portal de Sant Isidro, se contavan de 300 á 400 cotxes y unas 8.000 personas, assegurantse que 'l número de concurrents al enterro era molt major. En eixa manifestació hi habia gent de totas las classes y categorias, com s' acostuma á dir, habent demostrat las moltíssimas simpatias que s' havia captat en Lagunero. No era un general notable, si be instruhit y valent, pro sí un demócrata entusiasta. Aqueixa circumstancia ha sigut la causa del éxit ruidós de la manifestació d' ahir. Hi assistiren los homens mes coneguts en los grupos democrátichs; Carvajal, Pí y Margall, Becerra, Martos, Echegaray, Merelo, Patiño, Romero Ortiz y molts d' altres.

Lo dol fou presidit per lo general Hidalgo. Creyeu que s' acabá aquí la cosa? Donchs no senyor, perque lo govern d' en Cánovas ja no pot existir sino provocant cada dia un conflicte. Lo senyor Figueras va tornar á peu del cementiri á Madrid y ab aqueix motiu unas duas ó tres mil personas anavan darrera d' ell ab l' intent de disoldrers al arribar á la plassa Major. Així ho feren, pro la disolució no fou espontánea. La plassa estava ocupada per numerosas forsas del cos d' ordre públich y al arribar la comitiva fou rebuda ab sabre y revolver al puny y al crit de *¡fuera la canalla!* que donava un oficial.

Hi hagué corredissas, sustos, pro no hi hagué desgracias, degut á la prudencia que recomaná lo senyor Figueras. No 'm recordava de dirvos, que 'l governador privá que 'l féretro passés pe'l mitj de la població, designant la ruta que habia de seguir per la Ronda. Casi tota la guardia d' ordre públich feu lo servey en dita Ronda, amen de la policia secreta y de infinitat de parellas de la guardia civil y 's diu que la secció de caballeria que s' uní al enterro en lo portal de Toledo anant darrera 'l cotxe fúnebre, no fou pas pera tributar honors al cadavre del general, sino pera honrar y guardar als vius.

Passém á un altre objecte.

Los generals Cassola, Valmaseña y Riquelme habian dimitit duas vegadas los cárrechs que desempenyavan y duas vegadas se negá lo govern á admetrerlos; pro ahir aparegué

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFURÓS GUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes eficaç que lo de l'aygua de la Puja.—Als pochos dias de pèndrel cauhen las crostas y las escamas y s' assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produex en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruex en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Corretjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l'empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

GRAN FÀBRICA D' ARANYAS DE CRISTALL

BASEA 12, 1.ER

En aquesta casa se trobará un abundantíssim surtit de aranyas tan, elegants com sólidas y á preus reduhits.
La casa garanteix sos productes.

DESPESES

Prop la Plassa de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

Especialitat en oleografias.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telegramas

DE LA PREMPA EXTRANJERA

Viena, 18.—La *Pester Correspondenz* publica una carta de Sant Petersburg, dihent que han estallat sérios dissidents entre 'l czar y 'l czarewitch, que insisteix en que 's promulguin las reformas projectadas, mentres que 'l czar troba que aquestas reformas son inoportunas.

Se diu ademés, segons lo mateix diari, que 'l general Drenstein ha rebut ordre d' arrestar al czarewitch, pero que aquesta ordre no ha sigut executada á conseqüència d' un telégrama de l' emperatriu de Russia.

Sant Petersburg, 19.—Lo general Drenstein ha presentat la dimissió del seu càrrech de gefe de la policia.

S' ha descobert un altra imprenta secreta.

S' ha intentat assassinar al governador de Moscow, pero ha escapat ilés.

Londres, 20.—La situació de las tropas inglesas en Cabul promou en Londres molt sérias inquietuts, que s' han agravat encara á conseqüència de la noticia oficial que las comunicacions ab lo general Roberts han sigut interrompudas per los afgans.

S' assegura que l' últim telégrama de lord Lytton anuncia un alsament general en lo pays, sens esceptuar los habitants de las petites poblacions.

Extracte de telégramas

Madrid, 20.—Es probable que 'l dilluns contesti lo senyor Cánovas á la pregunta del senyor Pesquera referent á l' actitud de las minorias.

Se confirma que 'l ministre de Marina se proposa qu' en cada arsenal se construeixi un barco de ferro.

La comissió de las minorias está cele-

brant una reunió en lo saló de conferencias.

Han sigut posats en llibertat alguns dels que foren detinguts lo dia 18.

Lo fiscal d' impremta ha demanat quinze dias de suspensió per lo diari *Los Debates*.

Los arxiduchs Rániero han arribat á Sevilla.

S' está celebrant un banquet á Palacio.

Paris, 20.—Russia ha resolt concedir institucions municipals á las grans ciutats de Polonia y autorisar l' us de la llengua polaca.

Los peruans insisteixen en atribuirse la victoria de la batalla de Tarapaca.

S' han declarat en *huelga* los obrers de las minas de carbó de pedra de Mons, en Bélgica.

La cámara de diputats de Viena ha aprobat la lley militar en los termes proposats pe 'l govern.

Lo papa ha felicitat al clero d' Irlanda.

Cannes.—La Czarina está gravement malalta.

Paris.—Los periódichs confirman la noticia de que 'l gabinet presentarà la dimissió colectiva y que Mr. Freycinet s' encarregarà de formar nou ministeri.

Los ministros se reuniran demá en la Presidencia del conceli.

L' orfeo de Puigcerdá ha donat una serenata á las autoritats de Bourg-madame, en agraïment per lo que ha fet Fransa per Murcia.

(Diario de Barcelona.)

Madrid, 20.—Anit á primera hora alguns grupos procedents del enterro del general Lagunero, se dirigiren al Arch del Set de Juliol y se produhí en la plassa Major una confusió, sentintse dos tiros de rewólver, qual procedencia s' ignora, pero se dispersaren los grupos á las primeras excitacions de l' autoritat.

En lo Senat, lo general Martinez Campos produhí un incident, queixantse per haberse rellevat als generals Cassola, Ri-

quelme y Valmaseda, quals dimissions s' habian retxassat duas vegadas, lamentantse d' aquest procediment.

Lo senyor ministre de la Guerra respongué que s' habian rellevat en vista de precedents parecuts en altres nacions, y sostingué que 'l govern estava en son dret al procedir aixís, anyadint que 'ls generals no deuen mesclarse en la política.

Terciaren en lo debat los generals Riquelme y Jovellar, y aquest últim se mostrá ofés d' algunas frases del ministre de la Guerra.

Al dinar donat ahir per lo general Riquelme hi assistiren los generals Martinez Campos, Jovellar, Puñonrostro, Cassola, Daban, Sanchez Bregua, Prendergast, Laportilla, Negron, Arderius, Dana y D. Francisco Pavía. També hi assistiren los brigadiers de Miguel y Ochandó. Lo general Valmaseda no hi assistí per trobarse ausent.

(El Diluvio.)

Telegramas particulars

Madrid 21, á las 3 de la tarde.—Se creu que en la sessió de demá, en lo Senat, lo general Riquelme esplanará la seva interpelació.

Seguidament es possible que 'l govern al contestar, censuri la política que 'l general Martinez Campos va seguir en la isla de Cuba.

Allavoras lo general Martinez Campos parlará llargament.

En lo Congrés se verificará demá la vista de tres actas calificadas de graves.

Se parla de la formació d' un nou partit que será dirigit pe 'l senyor Posada Herrera y 'l general Martinez Campos.

Tipografia de la Renaixensa, Portaferrisa, 18.